

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999

2004

Istuntoasiakirja

16. tammikuuta 2003

B5-0062/2003/rev

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Esittäjä(t): Monica Frassoni, Paul A.A.J.G. Lannoye, Didier Rod, Heidi Anneli Hautala, Nelly Maes ja Caroline Lucas

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Joaquim Miranda ja Yasmine Boudjenah

GUE/NGL-ryhmän puolesta

Maailman nälkäongelma ja kaupan esteiden poistaminen köyhimmiltä mailta

Euroopan parlamentin päätöslauselma maailman nälkäongelmasta ja kaupan esteiden poistamisesta köyhimmiltä mailta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon kehitysmaiden elintarviketurvallisuutta koskevan YK:n raportin, jonka YK:n ihmisoikeuskomission erityisraportoija laati maaliskuussa 2002,
 - ottaa huomioon vuonna 2002 pidetyn YK:n kauppaja- ja kehityskokouksen köyhyysraportin "Escaping the Poverty Trap", joka koskee vähiten kehittyneitä maita,
 - ottaa huomioon monissa Afrikan maissa vallitsevan kuivuuden, joka uhkaa miljoonien ihmisten henkeä,
- A. ottaa huomioon, että vuonna 1996 pidetty maailman elintarvikehuippukokous sitoutui vähentämään aliravittujen ihmisten määrän puoleen vuoteen 2015 mennessä, ja että tässä vaiheessa ollaan kaukana tämän tavoitteen toteutumisesta,
- B. ottaa huomioon, että UNCTADin vuonna 2002 laatimassa vähiten kehittyneitä maita koskevassa kertomuksessa todetaan, että äärimmäisessä köyhyydessä elävien ihmisten lukumäärä on enemmän kuin kaksinkertaistunut kolmen viimeisen vuosikymmenen aikana, sillä kun näiden ihmisten lukumäärä oli 1960-luvulla 138 miljoonaa, oli se 1990-luvulla 307 miljoonaa, ja ottaa huomioon, että jos nykyinen kehitys jatkuu entisellään, alle yhden USD:n päivätuloilla elävien ihmisten lukumäärä nousee 307 miljoonasta 420 miljoonaan vuoteen 2015 mennessä,
- C. ottaa huomioon, että kehitysmaiden väestön enemmistö kärsii edelleen kroonisesta nälästä ja yleisestä elintarvikepulasta, mikä riistää niiden väestöltä yleismaailmalliseen ihmisoikeusjulistukseen sisältyvän oikeuden ruokaan ja ravintoon,
- D. ottaa huomioon, että nälkä, aliravitsemus ja miljooniin ihmisiin vaikuttava elintarvikepula ovat talouspolitiikan, maatalouspolitiikan ja kauppapolitiikan seurauksia,
- E. katsoo, että monia Afrikan maita vaivaava elintarvikekriisi johtuu Maailmanpankin, IMF:n ja WTO:n kaltaisten kansainvälisten järjestöjen täytäntöönpanemasta talouspolitiikasta, koska niiden pyrkimyksenä on rohkaista kehitysmaita jatkamaan kaupan vapauttamista ja toteuttamaan ulkoisille markkinoille suunnattua taloudellista strategiaa,
- F. ottaa huomioon, että EU:n "Kaikki paitsi aseet" -aloite edistää köyhien maiden välistä kilpailua ja on johtanut tuottajahintojen laskemiseen, mistä on todisteena tämänhetkinen kahvikriisi, jonka aikana kahvin tuottajahinta on laskenut yli 50 prosenttia kolmen vuoden aikana,

- G. ottaa huomioon, että maailman tärkeimpiin kuuluvassa kahvintuottajamaassa Etiopiassa, jossa kahvin osuus vientituloista on lähes 60 prosenttia, väestö kärsii vakavasta elintarvikepulasta, ja että samaan aikaan raakakahvin hinnan romahtaminen laski Etiopian vientituloja 110 miljoonaa USD vuonna 2001,
- H. ottaa huomioon, että samaan aikaan kun pienten kahvintuottajien on pakko myydä tuotantonsa alle tuotantokustannusten, Nestlén, Kraftin, Sara Leen ja Procter & Gamblen kaltaiset monikansalliset yritykset, jotka ostavat noin puolet maailman tuotannosta, keräävät miljardien USD:ien voitot kahvin merkkituotteiden myynnistä,
- I. ottaa huomioon, että jotkin Afrikan maat ovat kieltäytyneet ottamaan vastaan GMO-elintarvikeapua siementen muodossa, koska ne katsovat, että jos viljelijät kylvävät niitä, sillä olisi tuhoisat vaikutukset ympäristöön, biodiversiteettiin ja niiden EU:n markkinoille suuntautuvalla viennillä,
- J. ottaa huomioon, että biologinen monimuotoisuus, kestävä maatalous ja elintarviketurvallisuus riippuvat ehdottomasti sen tunnustamisesta, että viljelijöillä säilyy henkilökohtainen ja kollektiivinen oikeus käyttää, suojella ja kehittää geneettisiä resursseja,
1. katsoo, että elintarvikkeiden saanti ja hyvä ravinto ovat kehitysmaiden kansojen perusoikeuksia ja vaatii yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen täytäntöönpanoa elintarvikkeiden saantia ja hyvää ravintoa koskevien oikeuksien osalta;
 2. katsoo, että köyhyyden ja elintarviketurvattomuuden torjunnassa on kiinnitettävä huomiota kehitysmaiden köyhyyden rakenteellisiin tekijöihin, ja vaatii sen mukaisesti: toimenpiteitä, joilla tuetaan maan, veden ja biodiversiteetin resurssien käyttömahdollisuutta; toimenpiteitä, joilla tuetaan kestävien pientilojen paikallisen tukemisen politiikkaa; sekä velkojen anteeksiantoa, koska ne nielevät yli 40 prosenttia vähiten kehittyneiden maiden BKT:sta;
 3. vaatii, että teollisuusmaiden on lopetettava vientituet, jotka vahingoittavat paikallista elintarviketuotantoa, ja katsoo, että paikallisille viljelijöille, joille teollisuusmaiden halvat vientituotteet aiheuttavat tappioita, on maksettava korvauksia;
 4. tunnustaa ihmisten oikeuden määrittää omat politiikkansa, prioriteettinsa ja strategiansa kestäväen elintarviketuotannon lisäämiseksi luonnonvarojen, henkilöresurssien ja paikallisen tietotaidon avulla;
 5. katsoo, että epätasa-arvoisten kumppanien väliset vapaakauppasopimukset, jotka perustuvat tullien poistamiseen tietyn maan saavuttamasta kehitystasosta riippumatta, ovat pahentaneet köyhyyttä ja vaikuttavat kielteisesti elintarviketurvallisuuteen;
 6. katsoo, että Maailman kauppajärjestön jäsenten kykenemättömyys päästä vuoden 2002 aikana sopimukseen elintarvikkeiden pakollisesta saatavuudesta, mitä TRIPSin suojalausekkeita ja kansanterveyttä koskevassa Dohan julistuksessa edellytettiin, lähettää kehitysmaalle ja vähiten kehittyneille maille kaikkea muuta kuin rohkaisevan signaalin kauppaneuvottelijoiden prioriteeteista; ennen kaikkea se pitää edelleen voimassa esteet,

jotka tekevät mahdolliseksi kiireellisesti tarvittavan kansanterveyspolitiikan mainituissa maissa;

7. toistaa vaatimuksensa, joka koskee kansainvälisten valuuttaliikkeiden luoman vaurauden solidaarisuusveron käyttöönottoa siten, että sillä rahoitetaan kehitysmaita ja rajoitetaan globalisaation aiheuttamia vahinkoja;
8. vaatii, että kaupan nykyisen vapauttamispolitiikan vaikutuksista on tehtävä arviointi, jossa tutkitaan sen vaikutusta maailman köyhimpien maiden elintarviketurvallisuuteen ja vaatii, että tämän arvioinnin tuloksia on käytettävä selkeiden suuntaviivojen muotoiluun sen suhteen, miten elintarviketurvallisuuden ongelmat voidaan ratkaista;
9. katsoo, että kehitysmaiden olisi suojeltava maatalouttaan siten, että ne takaavat pienviljelijöiden kohtuullisen tulotason lisäävät paikallista tuotantoa, takaavat elintarviketurvallisuuden ja avaavat markkinoitaan valikoivasti, kuten myös Euroopassa on tehty; katsoo, että maatalouden siementen ja geneettisten resurssien patentointi elintarvikkeiden tuotannossa uhkaa kehitysmaiden kestävästä elintarviketuotantoa ja lisää yritysten monopoliasemaa teknologian, siementen, geenien ja lääkkeiden osalta;
10. kehottaa EU:ta tukemaan köyhimpien maiden talouden rakenneuudistusta siten, että niiden tuotantorakenteet mukautetaan vientiin suuntautuneen sijasta alueen sisäiseen kestäväan kehityksen strategiaan, jossa otetaan huomioon väestöjen todelliset tarpeet ja pyritään vähentämään riippuvuutta teollistuneista maista sekä rakentamaan kotimaan markkinoita ja alueellisia markkinoita;
11. muistuttaa, että teollisuus- ja kehitysmaiden välinen tasa-arvoinen kaupankäynti edellyttää, että kehitysmaiden luonnonvaroista ja maataloustuotteista maksetaan oikeudenmukainen hinta, eli sellainen hinta, joka vastaa sisäisiä ja ulkoisia tuotantokuluja, ja että samalla noudatetaan työvoiman työoloihin ja palkkoihin sekä ympäristönsuojeluun liittyviä vähimmäisvaatimuksia;
12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioille.